

Nr 59

Av herr **Hamilton** och fru **Sjövall**, om minskning av kostnaderna för riksdagstrycket.

Frågan om utformning och kostnad av den publikationsverksamhet i skilda hänseenden, som med ett gemensamt ord plägar benämnas »riksdagstrycket», har under årens lopp ägnats fortlöpande uppmärksamhet från skilda håll, främst i syfte att ernå koncentration och besparing. De framstötter, som gjorts, har i allmänhet varit begränsade till vissa bestämda avsnitt och rönt växlande framgång.

Den väsentligaste förbättring, som ernåtts, torde vara den begränsning av reciterna i utskottsutlåtandena, vilken nu kan anses ha blivit praxis.

Flertalet övriga yrkanden och förslag om begränsningar har däremot rönt ringa om ens någon framgång.

Det förefaller troligt, att endast ett inom riksdagen verkande centralt organ kan ha tillräcklig överblick och samordningsmöjlighet för ett framgångsrikt handhavande av besparingsmöjligheterna i »riksdagstrycket». Ett sådant organ synes kanslideputerade vara, i all synnerhet som deputerade utan särskild omgång kan påräkna utrednings- och förslagsbistånd från riksdagens ekonomibyrå.

I det följande skall behandlas ett mindre antal av de möjligheter till besparingar i olika hänseenden, varom kanslideputerade eller annat organ, som riksdagen kan utse, lämpligen själv kan vidtaga åtgärder eller i vederbörlig ordning framlägga förslag.

Riksdagsprotokollen har senast vid 1960 års riksdag varit föremål för granskning i detta hänseende, konstitutionsutskottet 15/1960. Riksdagen avvisade då ett föreslaget slopande av snabbprotokollen av olika skäl, främst med hänsyn till tidsfaktorn, som bedömdes viktigare än besparingsmöjligheten. Det synes emellertid möjligt att förena dessa önskemål genom att låta snabbprotokollen som ett särskilt band ingå i de definitiva protokollen. I stommen på de sistnämnda skulle då ingå hänvisning till numret på vederbörande anförande. Då redan i dagens utförande såväl motioner, propositioner som utskottsutlåtanden bifogas protokollen på detta sätt, torde läsbarheten endast obetydligt minskas. De fall då snabbprotokollen blir ändrade eller rättade före den slutliga protokollsjusteringen torde vara så fåtaliga, att insättsblad i samband med bindningen räcker för fullständigande. Papperskvalitén å den del

av upplagan, som avses bindas, bör självfallet ansluta till sedvanliga normer. Endast mindre typografiska justeringar behövs.

En besparing på i runt tal 100 000 kronor synes genom detta förfarande vara möjlig att uppnå, eventuellt ökad genom en beskärning av protokollens stomme.

Vidare bör en avgiftsbeläggning av riksdagstrycket vis à vis verk och institutioner, förutom inkomster, kunna medföra en besparing genom minskning i efterfrågan.

Åtskilligt för riksdagen närmast internt tryck förelägges nu i tryckt skick. Detta innebär, att det dels är kostsamt i och för sig, dels fördyras genom förekommande övertidsersättning till tryckerierna. Något hinder att stencilera sådant tryck finnes icke.

Även beträffande riksdagens verk och närstående institutioner synes besparingsmöjligheter i detta hänseende vara att hämta. Som exempel skall här anföras Nordiska rådets redogörelser för dess sessioner. En jämförelse mellan omfånget av dessa och de Kungl. Maj:ts skrivelser, som regelmässigt anges i samma ämne, synes styrka antagandet, att redan en måttlig nedskärning skulle kunna medföra besparingar utan förfång för innehållet.

Med anledning av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att låta lämpligt organ, förslagsvis kanslideputerade med biträde av ekonomi-byrån, till 1961 års höstriksdag framlägga förslag till besparingar inom huvudtiteln Riksdagen och dess verk i vad beträffar kostnader för tryck.

Stockholm den 18 januari 1961

Fredrik-Adolf Hamilton

Elisabet Sjövall